

ISAP 5 – מודלים לסיכון של מבטח ברמת הארגון

לאורה גומז

24/12/2020

אגודת האקטוארים בישראל [ע"ר]
The Israel Association of Actuaries

THE ISRAEL
ASSOCIATION
OF ACTUARIES

על סדר היום:

- הסבר כללי לגבי סיכום התקן
- מטרת התקן
- היקף התקן
- סיכום של סעיפי התקן

אגודת האקטוארים בישראל [ע"ר]
The Israel Association of Actuaries

■ סיכום וסקירה של תקן ISAP 5

■ מבנה

■ מטרה

■ היקף

■ סיכום סעיפים עיקריים

■ נספח המרכז את הרגולציה בנושא ניהול סיכונים

הסבר כללי לגבי סיכום התקן

מבנה סיכום התקן

ISAP 5 – מודלים לסיכון של מבטח ברמת הארגון

1. מטרת התקן

התקן קובע קווים מנחים לאקטוארים שמספקים שירותים אקטואריים באשר למודלים של סיכונים ברמת הארגון למבטחים. התקן מיועד להגביר את אמון הציבור והמשתמשים בעבודות שנעשות על ידי אקטוארים בתחום ה-ERM על ידי כך:

- שסופקו שירותים אקטואריים בצורה מקצועית ונאותה
- שתוצאות השירותים האלה הן רלוונטיות לצרכי הלקוח ושהן הוצגו בצורה ברורה ומובנת. תוצאות השירותים האקטואריים צריכות להיות שלמות.
- שהמתודולוגיות, ההנחות וטכניקת המודלים הוצגו בצורה נאותה.

2. היקף התקן

התקן זה חל על כל עובדי אקטוארים שמספקים שירותים אקטואריים הכוללים: בחירה, שינוי, פיתוח ושימוש במודלים לסיכון ברמת הארגון, מבחני קיצון (stress tests) ומבחני תרחישים (scenario tests) למדידת סיכונים באמצעות מודלים. נאותות הון ופיתוח מדדי סיכון בתוכניות ERM של מבטחים.

3. סיכום קצר של סעיפי התקן

1.1. מטרת התקן – ראה לעיל

1.2. היקף התקן – ראה לעיל

1.3. יחס בין תקן ISAP 5 לבין תקנים ISAP 1 – ISAP 1A – עמידה בהנחיות של תקנים אלה נדרשת בציות לתקן זה (prerequisite).

4. השלכות של הסביבה בישראל על התנהגות האקטואר

3.1.4 כל מגבלה ידועה במבחן קיצון או במבחן תרחישים והערכה של ההשפעה הצפויה על התוצאות בשל מגבלות אלה.

3.1.5 הסבר הולם באשר להפרשים מהותיים בין התוצאות של המודלים השונים, במקרה של שימוש במודלים ובמבחני קיצון/מבחני תרחישים שונים על ידי המבטח.

לקראת יישום תקן סולבנסי II, התחיל הפיקוח לשים דגש על ניהול סיכונים בחברות הביטוח. היום קיימת טיפוסה על פיה בחודשים הקרובים על חברות הביטוח ליישם את ה-ORSA.

כמו כן, בנוגע לניהול סיכונים קיימות הנחיות שונות רגולטוריות בישראל, שמתייחסות לתפקיד של מנהל סיכונים אך הן אינן ספציפיות לאקטוארים.

 אגודת האקטוארים בישראל [ע"ר]
 The Israel Association of Actuaries
ISAP 5 – מודלים לסיכון של מבטח ברמת הארגון

1. מטרת התקן

התקן קובע קווים מנחים ל**אקטוארים** שמספקים **שירותים אקטואריים** באשר ל**מודלים של סיכונים ברמת הארגון** למבטחים. התקן מיועד להגביר את אמון הציבור והמשתמשים בעבודות שנעשות על ידי **אקטוארים** בתחום ה**ERM** על ידי:

- שיתוף **שירותים אקטואריים** בצורה מקצועית ונאותה
- שתוצאות הסדרות האלה יתן רלוונטיות לצרכי הלקוח ושהן הוצגו בצורה ברורה ומובנת. תוצאות השירותים האקטואריים צריכות להיות שלמות.
- שהמתודולוגיות, ההנחות וטכניקת המודלים הוצגו בצורה נאותה.

2. היקף התקן

תקן זה חל על **אקטוארים** שמספקים **שירותים אקטואריים** הכללים: בחירה, שינוי, פיתוח ושימוש במודלים לסיכון ברמת הארגון, מבחני קיצון (**stress tests**) ומבחני תרחישים (**scenario tests**) לצורך הערכת כושר פירעון, הערכת נאותות הון ופיתוח מדדי סיכון בתוכניות ERM של מבטחים.

3. סיכום קצר של סעיפי התקן

1. כללי

1.1. מטרת התקן – ראה לעיל

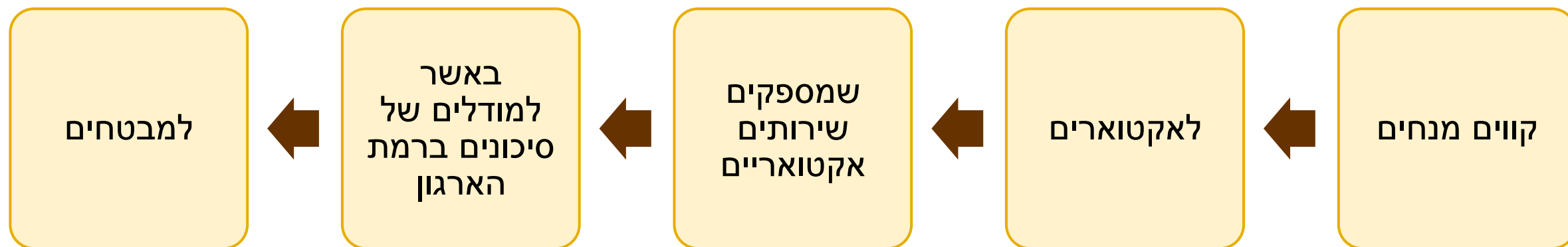
1.2. היקף התקן – ראה לעיל

1.3. יחס בין תקן ISAP 5 לבין תקנים ISAP 1 ו-ISAP 1A – עמידה בהנחיות של תקנים

אלה נדרשת בציות לתקן זה (prerequisite).

מילים בצבע כחול
מעידות על מושגים
המוגדרים במילון

התקן קובע:

התקן מיועד:

- **להגביר את אמון הציבור והמשתמשים בעבודות שנעשות על ידי אקטוארים בתחום ניהול סיכונים ברמת הארגון** (ERM, enterprise risk management)

- **לזוודא**

- שהשירותים האקטואריים סופקו בצורה **מקצועית ונאותה**
- שתוצאות השירותים האקטואריים הן **רלוונטיות** לצרכי הלקוח ושהן הוצגו בצורה **ברורה ומובנת**
- שתוצאות השירותים האקטואריים צריכות להיות **שלמות**
- שהמתודולוגיות, ההנחות והטכניקות עליהם מבוססים המודלים הוצגו בצורה **נאותה**

התקן חל על אקטוארים שמספקים שירותים אקטואריים הכוללים:

- בחירה
- שינוי
- פיתוח
- שימוש ב-
- מודלים לסיכון ברמת הארגון
- מבחני קיצון
- מבחני תרחישים

התקן כולל סעיף כללי המפרט:

1- מטרת התקן

2- היקף התקן

3- יחס בין תקן ISAP 5 לבין התקנים ISAP 1 ו-ISAP 1A – עמידה בהנחיות של תקנים אלו **נדרשת** בציות לתקן זה

ISAP 1 - General Actuarial Practice

ISAP 1A - Governance of Models

סיכום סעיפים עיקריים – פרקטיקה נאותה

הנחות
אקטואריות

מידתיות

הבנה בסיכון
ואי-ודאות

הערכת
העקביות בין
המודלים

Stress Testing,
Scenario
Testing

האקטואר מחויב להבין את מהות הסיכון ואת אי-הודאות הכרוכים בתחום עבודתו

על האקטואר להביא בחשבון:

- מידע לגבי חוסן פיננסי, פרופיל הסיכון, ההנהלה וסביבת הסיכון של המבטח
 - מידע לגבי מסגרת ניהול הסיכונים של המבטח
 - את הקשר שבין שתי הנקודות לעיל
- אם על פי שיקול דעתו המקצועי של האקטואר קיימת אי-עקביות מהותית ביניהם, עליו לשקף זאת

האקטואר מחויב להפעיל שיקול דעת סביר

על האקטואר להביא בחשבון מידתיות בנוגע ל:-

- מהות (nature)
- היקף (scale)
- מורכבות של סיכוני בסיס

בעת בחירה או מתן ייעוץ בבחירתן של הנחות אקטואריות במודל סיכון ברמת הארגון של המבטח על האקטואר להביא בחשבון:

- מדיניות פנימית, פעולות הנהלה צפויות, ניסיון העבר של פעולות הנהלה

- דרישות חוזיות, תנאי פוליסה וניסיון העבר

- גורמים חיצוניים שאינם בשליטת ההנהלה

- שיטות להפחתת הסיכונים (מיטיגציה)

בעת בנייה או מתן ייעוץ בבנייה של מודלים לסיכון ברמת הארגון על האקטואר להשתכנע לגבי סבירות ההנחות האקטואריות בהתבסס על מידע ממקורות מתאימים כגון:

- הנהלת המבטח
- גורמים בקיאים אצל המבטח
- תכנית עסקית
- מומחים חיצוניים
- דרישות חוקיות
- מומחים אחרים

כאשר במודל יש שימוש בהתפלגויות (probability distributions):

- על האקטואר להשתכנע בנוגע להתאמת ההתפלגויות והקורלציות ביחס למידע היסטורי ולשינויים עתידיים צפויים
- על האקטואר להביא בחשבון תרחישי קיצון אפשריים

פרקטיקה נאותה – Stress Testing, Scenario Testing

בקשר לשימוש ב-Stress Testing ו-Scenario Testing, על האקטואר לגלות:

- ההנחות המהותיות בשימוש במבחנים האלו
- פעולות הנהלה צפויות בקרות התרחישים האלו
- כל מגבלה ידועה שיש במבחנים הללו
- הערכה של ההשפעות הצפויות במגבלות אלו

פרקטיקה נאותה – הערכת העקביות בין המודלים

מודלים שונים מפותחים למטרות שונות על ידי המבטח. אם הדבר מעשי, על
האקטואר להעריך את הסיבות וההשפעות של שימוש במודלים שונים ולספק הסבר
להפרשים מהותיים בתוצאות.

בין היתר על האקטואר לתת גילוי בנושאים הבאים:

- קיומה של **אי-עקביות** בין החוסן הפיננסי, פרופיל הסיכון, הניהול העסקי וסביבת הסיכון של המבטח לבין מסגרת ניהול הסיכונים של המבטח
- הסבר להפרשים בין ניסיון העבר לבין תוצאות קיצוניות פוטנציאליות במודל הסיכון
- הנחות מהותיות בשימוש במבחני קיצון ובמבחני תרחישים
- כל **מגבלה** במודלים והערכה של ההשפעה הצפויה על התוצאות בשל מגבלות אלו

- סולבנסי || – הפיקוח התחיל לשים דגש על ניהול סיכונים בחברות הביטוח
 - קיימת טיוטה ליישום ה-ORSA (Own Risk and Solvency Assessment), תהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון)
 - קיימות הנחיות רגולטוריות שונות בישראל המתייחסות לתפקיד של מנהל סיכונים
- אך הן אינן ספציפיות לאקטוארים**

תודה על ההקשבה

אגודת האקטוארים בישראל [ע"ר]
The Israel Association of Actuaries

THE ISRAEL ASSOCIATION OF ACTUARIES

